

*Μαχαλάδες της Πρέβεζας **

Οι γειτονιές της Πρέβεζας ονομάζονταν από την εκκλησία τους, την ενορία τους. Οι πιο παληκαράδες και περιβόητοι ήταν οι Αηνικολαΐτες, όλες οι οικογένειες ήταν ψαράδες και ναυτικοί. Τα βαρελότα και τα τρίγωνα κι οι μπόμπες, που πέφτανε στη μεγάλη βδομάδα του Πάσχα ήταν κάτι αφάνταστο. Όταν καίγανε το ομοίωμα του Ιούδα, μετά την Ανάσταση, γεμισμένο με βαρελότα στο ναό του νεκροταφείου ο κρότος ακούγονταν σ' όλη την Πρέβεζα.

Άλλη ηρωϊκή συνοικία ήταν του Τσαβαλοχωριού, με ενορία το ναό του Αγίου Βασιλείου. Στη μικρή πλατεία της συνοικίας το μεγάλο βαρέλι (μέγας χαρταετός σε σχήμα του πάτου του βαρελιού), κτήμα Παπαστάμου, αμπολιότανε στον άνεμο το Πάσχα ή την Καθαρή Δευτέρα. Η καλούμπα ήταν τρίδιπλος σπάγγος, η ουρά του αετού βαρειά, μέχρι 5-10 μέτρα για να τον κρατάει ισορροπία στο πέταγμα. Ήταν μέρα απερίγραπτης γιορτής και χαράς για τον παιδόκοσμο, που είχε αμολύσει τους μικρούς χαρταετούς, και τριγύριζε τον καράμπαμπα, το μεγάλο βαρέλι του Παπαστάμου σαν μέγα θωρηκτό μάχης.

Και ξεκινούσε όλη αυτή η αρμάδα των χαρταετών να πάει στον Άη Νικόλα, να κάνει τράμπα, να δώσει εναέριο μάχη με τον αέρινο χάρτινο στόλο των σκληρών παιδιών του Άη Νικόλα. Το τι γινότανε τις στιγμές της αερομαχίας ήταν κάτι αφάνταστο. Ο Πάπιος Γιαννουλάτος έδειχνε άγριες διαθέσεις εναντίον των Τσαβαλοχωριτών. Φτάνανε στα χέρια, κι οι μανάδες από τα σπίτια έπαιρναν θέση στον καυγά με φωνές, κατάρες κι αναθέματα.

Οι αετοί είχαν γίνει ένα αέρινο πυκνό σύννεφο.

Άλλη γειτονιά της Πρέβεζας ήταν του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Αυτή η εκκλησία ήταν υπό την προστασία του Άγγλου πρόξενου της Πρέβεζας. Εκεί εχρησιμοποιούντο και τα μάσκουλα στις γιορτές του Πάσχα. Τα μάσκουλα ήταν κοίλος σιδερένιος σωλήνας, ύψους έως 30 εκατοστά, με παχειά τοιχώματα. Γεμίζονταν με μπαρούτι και στα χείλη με πατσαβούρες ή σκληρά πριονίδια, στούμπωνε καλά το γέμισμα. Από τρύπα

---

* Το άρθρο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα *Πρέβεζα*, φύλλο 95 της 22.1.1980, σελ. 2.

στην έδρα έμπαινε το φυτίλι, το οποίο πυροδοτούμενο έβανε φωτιά στο γέμισμα και προκαλούσε μια έκρηξη τρομακτική και εκκωφαντική. Τα χρησιμοποιούσαν στον Μεσαίωνα για να κάνουν χαλάστρες στα κάστρα ή για να τινάσσουν τις σιδηρόπορτες των φρουρίων και εισορμήσουν οι πολιορκητές εντός των φρουρίων.

Ειδοποιούνταν οι νοικοκυραίοι ότι θα πέσουν τα μάσκουλα κατά την πορεία της εκκλησιαστικής πομπής, το πρωί της Αγάπης, από τη Μητρόπολη, στο ναό του Αγίου Χαραλάμπους για την ακολουθία του εσπερινού, [ώστε] να ανοίξουν τα παράθυρα για να μη σπάσουν τα τζάμια. Εάν το ξέχναγαν, καταστροφή.